

Backsvalan i Lindesbergs kommun 2003

Jan-Erik Malmstigen

Inom ramen för SOF:s riksinventeringar blev backsvalan utsedd som riksinventeringsart i Sverige år 2003. I nummer 1 av Pandion detta år publicerades ett upprop om inventeringen i vår kommun och resultatet av inventeringen publiceras nu i denna artikel.

I uppropet listades totalt 22 kända lokaler av backsvala från kommunen perioden 1976 - 2002. Efter kontakt med miljöinspektör Bo Ståhl på bygg- och miljöförvaltningen i Lindesbergs kommun fick jag tips på ytterligare ett antal privata husbehovstäckter i kommunen och som ev. samtidigt kunde vara presumtiva lokaler för backsvala. Samtliga dessa lokaler har under året besökts vid minst ett tillfälle. Resultatet blev nedslående, backsvalor blev funna häckande på endast tre lokaler i kommunen.

Metodik

Inventeringen genomfördes under häckningstid och vid minst två tillfällen under månaderna juni - juli. Antalet bohål skulle räknas vid respektive tillfälle. Samtliga listade lokaler fördelades på ett antal personer med ansvar att besöka "sin lokal". Särskilt intresse ägnades förstås de lokaler som hyst backsvala under senare år. Många lokaler existerade inte längre p.g.a. biotopförändringar och avslutade grustäckter. Medlemmarna uppmanades samtidigt att rapportera direkt via SOF:s internetbaserade rapportsystem "Svalan".

Resultat

Funnen på tre lokaler:

1. Ryaheden. En nyupptagen täkt resulterade genast i minst 89 (!) bohål med minst 30 bebodda den 24 juni (Mats Andersson).
2. Stråssa sligdammar. Totalt minst 60 par torde häcka utspridda på tre boplatser (Mats Andersson).
3. Vasselhyttan/Kilen. 10 - 15 bohål (Mats Andersson, Bo Ståhl).

Anmärkning: Den under senare år "säkra" lokalen Ölsjön vid Ramsberg var i år tom, förra året åtminstone 15 bohål (Tommy Oscarsson).

Sammanfattningsvis minst 100 par på tre lokaler. Antalet bohål minst 165 vilket kan jämföras med 242 bohål (5 lokaler) inventeringen 1988 och 750 bohål (14 lokaler) inventeringen 1981, dvs. en minskning med nästan 80% på 12 år. Det finns naturligtvis många orsaker till denna nedgång. Samtidigt ser man tydligt att en viktig orsak är bristen på lämpliga lokaler. Den nyupptagna täkten vid Rya i år pekar entydigt på detta när lokalen genast attraherades av backsvalor som gick till häckning med minst 89 bohål kring midsommar.

Följande personer har deltagit i riksinventeringen som inventerare och/eller rapportörer på Svalan: Johan Andersson, Mats Andersson, Sven-Olof Eriksson, Jan-Erik Malmstigen, Kjell Mattsson, Tommy Oscarsson Bo Ståhl och Ulla Wallin. Ett stort tack till samtliga.